

Úvodník

Faustovské motívy v estetike, etike, filozofii, literatúre a umení minulosti a súčasnosti

Faustovský motív ako varovanie pred prekročením nebezpečných hraníc poznania a vstúpenie do paktu so zlými silami sa od 16. storočia v európskom umení objavoval veľmi často. Jestvuje niekoľko desiatok vtelení faustovského mýtu existujúcich v rozličných literárnych, divadelných, hudobných, výtvarných a filmových spracovaniach, rovnako sa pertraktuje aj ako téma masového umenia prejavujúca sa dokonca v jarmočných predstaveniach. Jeho hlavná sila a trvalá hodnota spočíva v obsiahnutých poetických obrazoch a symboloch života reflektujúcich odveké úsilie človeka dosiahnuť poznanie, pravdu, slobodu a lásku. V súčasnosti býva Faust recipovaný a interpretovaný aj cez prizmu obludných skúseností s politickými a spoločenskými totalitnými systémami 20. storočia: Či a ako môže byť diabol vpletený do spasiteľského plánu? Či sa zlo dialekticky pretvára v dobro? Či projekt činný v prospech vlastného šťastia či pre šťastie ľudskosti sa môže vyzuť z morálnych zdôvodnení, dláždiac cestu všeobecnej relativizácii hodnôt? Či poznanie a veda si nevyžadujú axiologický základ? Našou ambíciou je preto poskytnúť konfrontačný priestor pre transformácie faustovskej témy v súčasnej kultúre, umení a filozoficko-estetickom myslení.

Zároveň kreujeme miesto pre odraz archetypálneho a mytologického do súčasného umenia, cez faustovský motív, prostredníctvom aktualizácie, metamorfóz, interpretačných modifikácií.

Za redakciu časopisu ESPES
doc. Mgr. Art. Tatiana Pirníková, PhD.